

УПОВНОВАЖЕНИЙ
Верховної Ради України з прав людини

вул. Інститутська, 21/8, м. Київ, 01008 E-mail: hotline@ombudsman.gov.ua тел. (044) 298 7033

_____. _____. 20__ № _____
На № _____ від _____. 20__

Кропивницький апеляційний суд

Державна судова адміністрація України

Національна гвардія України

ПОДАННЯ

про усунення порушень прав засуджених та ув'язнених осіб на захист від катування, інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання

Мною, у зв'язку із здійсненням на підставі статей 1 та 19-1 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», парламентського контролю за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина та захисту прав кожного на території України, виконанням функцій національного превентивного механізму відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання виявлено грубі порушення прав людини на захист від катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання у Кропивницькому апеляційному суді.

Статтею 5 Загальної декларації прав людини, статтею 3 Декларації про захист усіх осіб від катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, статтею 7 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права, статтею 2 Конвенції проти катувань та

УВ
Секретаріат Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини
№420.2/23/39.1 від 16.01.2023
КЕП: Лубінець Д. В. 16.01.2023 13:47
5FB77F7B650371D0400000E88D010044560300

інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поведження і покарання, статтею 28 Конституції України визначено, що ніхто не повинен зазнавати тортур, або жорстокого, нелюдського, або такого, що принижує його гідність, поведження і покарання.

Передбачено, що жодні виключні обставини, якими б вони не були, стан війни чи загроза війни, внутрішня політична нестабільність чи будь-який інший надзвичайний стан не можуть бути виправданням катувань чи інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поведження і покарання.

Статтею 3 Конституції України людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнано в Україні найвищою соціальною цінністю. Права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави.

Частиною 3 статті 1 Закону України «Про попереднє ув'язнення» визначено, що тримання осіб, взятих під варту, відповідно до завдань кримінального судочинства здійснюється на принципах неухильного додержання Конституції України, вимог Загальної декларації прав людини, інших міжнародних правових норм і стандартів поведження з ув'язненими.

Під час здійснення 16 листопада 2022 року планового відвідування Кропивницького апеляційного суду як місця несвободи для виконання функцій національного превентивного механізму встановлено, що будівля Кропивницького апеляційного суду, розташована за адресою: вул. Велика Пермська, 2, у м. Кропивницький, не може використовуватися для апеляційного перегляду кримінальних справ та справ про адміністративні правопорушення за участю підсудних, засуджених, а також осіб підданих адміністративному затриманню та адміністративному арешту, які знаходяться під вартою, із утриманням їх у камерах, розміри яких не відповідає вимогам ДБН В.2.2-26:2010 та не може використовуватися, а камера № 6 відповідно до наявної площі може бути розрахована лише для утримання 1 особи (пункт 6.5.2. Державних будівельних норм України В.2.2-26:2010 у частині граничної мінімальної площі).

Загальна кількість таких камер (6) не відповідає потрібній їх кількості (9), з огляду на кількість залів для розгляду кримінальних справ (3), що суперечить п. 6.5.2. у частині передбаченої В.2.2-26:2010 «Будинки і споруди. Суди», норми з розрахунку 3 камери на одну залу для розгляду кримінальних справ.

В порушення вимог пункту 13 Інструкції з організації конвоювання та тримання в судах обвинувачених (підсудних), засуджених за вимогою судів, затвердженої наказом Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства юстиції України, Верховного Суду України, Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, Державної судової адміністрації України, Генеральної прокуратури України 26.05.2015 № 613/785/5/30/29/67/68, у приміщенні суду не забезпечено ізольованого маршруту

конвоювання обвинувачених (підсудних), засуджених від службового входу суду до зали № 1 судового засідання, яка розташована на 2-му поверсі, у зв'язку з цим підсудні конвоюються відкритими для сторонніх осіб коридорами та сходами, що призводить до порушення їх прав на забезпечення безпеки під час перебування в суді та вимог п. 7.1.1.10 ДБН В 2.2-2.6:2010.

Входи до залів судових засідань не обладнанні зовнішніми пандусами, у зв'язку з чим зазначені особи, які пересуваються за допомогою крісел колісних або скутерів, не можуть потрапити до приміщень суду без сторонньої допомоги, що призводить до порушення їх прав на рівний доступ до правосуддя передбачених статтею 21 Конституції України, статтями 9 та 13 Конвенції про права осіб з інвалідністю та вимог до порушення прав зазначених осіб та вимог ДБН 2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель та споруд. Основні положення».

Наведені порушення у разі невжиття заходів до їх негайного усунення можуть призвести до дискредитації держави Україна серед країн – членів Організації Об'єднаних Націй, беручи до уваги зобов'язання кожної з таких держав згідно зі статтею 55 Статуту ООН сприяти загальній повазі та додержанню прав людини й основних свобод.

З огляду на викладене, а також приймаючи до уваги те, що:

- відповідно до ч. 1 ст. 2 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», суд, здійснюючи правосуддя має забезпечувати повагу до прав і свобод, гарантованих Конституцією і законами України, а також міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України,

- відповідно ст. 151 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», пункту 2 Положення про Державну судову адміністрацію України, затвердженого Рішенням Вищої ради правосуддя № 141/0/15-19 від 17.01.2019, Державна судова адміністрація України здійснює організаційне та фінансове забезпечення діяльності органів судової влади з метою створення належних умов функціонування судів і діяльності суддів,

- згідно пункту 3-1 розділу VIII (прикінцеві та перехідні положення) Закону України «Про Національну гвардію України» Національна гвардія України продовжує здійснювати конвоювання осіб, узятих під варту та/або засуджених до позбавлення волі, до Верховного Суду України, Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, апеляційних судів з розгляду цивільних і кримінальних справ, місцевих загальних судів, перелік яких визначається Міністром внутрішніх справ України, та відповідних установ виконання покарань, попереднього ув'язнення (крім гауптвахт) та ізоляторів тимчасового тримання, а також охорону їх у залі суду,

на підставі ст. ст. 13, 15, 19-1 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» -

ПРОПОНУЮ:

Кропивницькому апеляційному суду, Державній судовій адміністрації України, Національній гвардії України вжити вичерпних заходів до негайного усунення виявлених у ході реалізації функцій національного превентивного механізму наведених порушень прав людини з метою недопущення катувань, інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання у діяльності Кропивницького апеляційного суду.

Припинити використання будівлі Кропивницького апеляційного суду, розташованої за адресою: вул. Велика Пермська, 2 у м. Кропивницький, Кіровоградської області, для апеляційного перегляду кримінальних справ та справ про адміністративні правопорушення за участю осіб які знаходяться під вартою, із утриманням їх у камерах площею, меншою за граничну мінімальну норму, до приведення їх розміру у відповідність до законодавства України.

Державній судовій адміністрації України організувати та провести перевірку стану організаційного та фінансового забезпечення діяльності Кропивницького апеляційного суду, причин не створення належних умов функціонування, що потягли порушення прав людини, за результатами якої вжити вичерпних заходів реагування, вирішити питання відповідальності винних осіб.

Про результати розгляду цього акту реагування у місячний строк повідомити Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, додавши на підтвердження інформацію та копії документів про вжиті заходи.

**Уповноважений Верховної
Ради України з прав людини**

Дмитро ЛУБІНЕЦЬ

вик. Олександр Сіряков,
Наталія Проценко
(044) 298 7033

UB
Секретаріат Уповноваженого Верховної Ради України з прав
людини
№420.2/23/39.1 від 16.01.2023
КЕП: Лубінець Д. В. 16.01.2023 13:47
5FB77F7B650371D0400000E88D010044560300